

ACC. N:R.

M. 6443: 1

Landskap:

Småland.

Upptecknat av:

A. B. Gram

Härad:

Munkbo.

Adress:

Tollstugan, Lagan

Socken:

Berga.

Berättat av:

Den gamla, en

Uppteckningsår:

1940

Född år

avlidna person.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVPythogrimmen.

1) De gamla visste mycket
att bräta om Pythogrimmen el-
ke blossen och detta säsked:
förbindelse med julen, när detta
mytiska väsen just under jul-
va julnatten flögade uppåt
i Pythogården, enligt vad som
fästes. Även här i Berga är
det en sådan sägen berättad till
Pythogården och det övernaturliga
väsendet var mycket respektat av
döggångarna. Andra personer kallas
sig komma under julnatten och

behöfve. sålunda inte oroa sig
Pythogorismen.

2) Den vanliga benämning-
en för detta väsen i bland
ortens inrättade befolkning är
Blosson eller Pythogorismen.

3) Pythogorismen uppträder
i skymrad och en mugga och
har den därför fått namnet
Blosson. Dess främre utseende
kan jag naturligtvis inte beskriva,
så jag aldrig haft äran
att få se den detta vidunder
i verkligheten så ut. Den gamla
saken åtgärdare, som väntade
sig bara att och kommit
vägen för Blosson, har nu all

Jag länge varit borta. Men, enligt
vad de på sin tid berättade, upp-
trädde myskyrkan som en van-
lig storsugga för vilken äs-
tingen hade att vara på sin
vakt emot. När han på jultid
den Föj vägen genom myskyrkan
in på myskyrkan gällde det att
hålla buren på ett intill varandra,
För om han misstade att mis-
glossa utan att i hast förmå
draga sig åt sidan av buren
vix skrek han att hon fört
in sitt Föje mellan buren
på honom och då kunde det
F.o.m. gå så illa, att han blev

gäst. I lindrigare fall gick man
när i låga i bäst gjorda en ofri-
villig riddens baktänkes för sig.
gans rygg och kammade då
för någon gäst varom byr
regjeraren eller annorstädes.

Styrkagrimmen man vara
ett enda visen i olika byar.
Det i Berga var den som nämns
en sagg, i Hjortberga en bjort,
i Skinneryd en hind, i Skatölöv
en skata, i Hänge en sagg.

4) Detta visen visar sig i
regel inte när som helst utan
föredras för julnätter. Man höll
även för, att det för fanns småliga

fräster vilka hade förmanat att
 jag se en skymt av myskogarna.
 men när de hölls jag mest att
 jordskaka och så och kunde av
 dess rörelse och uppträdande för
 minna minnada den jordskake
 personens själ blivit baktid eller
 ej.

5/ Man höll för att detta
 visen uppehöll sig på myskogarna
 den. Om det egentligen hade sitt till.
 till inne i myskogen där jag
 hört talas om, men uppfattningen
 var nog den, att en sven
 var förhållande. Så framgår det
 av följande sången: Utdrygt, vilken
 meddelas av myskogarna Gustav Rosén

a. Röringe.

Det var en gång för länge sedan.
Förigt på juleatten gick Klosharen i
klättar till kyrkan för att öppna
dörrarna och ordna med förberedelserna
till attsingen. När han kommit
in på kyrkogården fick han höra
bulder och ett stort ryttande inifrån
kyrkan, och han trodde naturligt,
att det var glosor, som mus-
rade därinne. Klosharen blev för-
skräckt och han vågade inte öpp-
na dörrarna till kyrkan. Det var
ju så mycket mystik och far-
lighet: svamp under juleatten,
även på helgast under, och det
hemska släkt, som brötes därifrån.

var ett kraftigt bevis för sannin-
gen härof. Han gick där för
till prästgården och berättade för
prostén vad han hört samt
bad honom följa med till Nyham.

Prösten hade också aning
om att det var glassen som här-
des: Nyham tack. Han medtog
sin handbok där. Efter framkom-
sten till Nyhamörens läsa. Han ga-
te. röstes både ^{sitt} fram och baklän-
ges, och spottade ofta gånger, va.
Efter han satte sig i båten
och öppnade dörrarna på glänt. Den
innanför dörrarna varande stora ryggar
rusade nu med hast i frysprång

ut genom dörrar och rader: porten
mellan husens bar. Prostens, som
var liten till växt och kroppslig,
blev vi hängande som riddare bak.
längre på byggnads bygg med en
fast grepp: Händelser!

Snide prost och kloster
trödde oss detta ej var en god sak.
En fröskhet, utan fast mer av him
onde, var för jorden ville säga en
anslutning till sin kloster. Han
ropade därför med fördrömmar:

"~~Prost~~! Jak kloster, mig ej
ja!" Och vi frövarna han hastigt
nu: den vita natten.

Historien hade smittat sin

naturliga bakgrund och fick sålunda sin förklaring. På juleaftonen, ~~1880~~
den 24 december hade myskobäddarna
varit upprepade med att göra
julefint: myskor, hade prästgår-
dens stora kygga uppmärksamhet sig
på myskogården och därifrån be-
märkte slungit sig in i templet
och gått sig i någon undanstymp
ivori eller dunkel en bänk, så att
man ej varnade henne, när de
när var färdigt och myskobä-
ddarna lästes, innan det obligatori-
ska gudsoppet: prästgårdens böjelse
? Längre kallades glösa
även för gruppsen och detta namn
född på varit använt ~~senare~~ ^{även} i

andra av de kringliggande sock-
arna, Jästän gas, Adrig, ha
hört den betydningen från men
är den platsen. Den oinständig-
heten att man här i förriga tider
brukade offra många sädesat ^{iden} vid
skörden till detta visum tyder på,
att det även hämte den näring
från bödensas ättas i men som
dessa ättas inte församla att
reservera till en sädesaten när
skörden lyftes. Man talade för
ofta om gruppning eller grupp-
ning, d. v. s. mycket god äring.
Om man offrade till gruppen
vid skörden skulle detta sålunda vara
lyftningstid för det nästkommande

äro äro, ja man vill krigsmän
tillförsäkra sig guppäring under
detta år. Man trodde således att
detta visan upphöjd sig, ja äro
ä roddet för att upphämma den
här för vänta tiden, men några
betraktelser om det härvidlag up-
penbarade sig för folk. Närmare i g.

6) Detta visans förskilda
uppgift antogs vara att skydda
kyrkan, kyrkogården och gravarna
nattetid. Kyrkogården kunde även
giva varsel om nätter, då särskild
starka drabbade kyrkan och dess
omgivning.

Det är både färdigt och i

Utan fall olycksbringande att mö-
ta detta våren, vilket man gärna
undvika.

7) När kyrkan skulle uppfö-
ras i den gamla församlen var det ju
en brytning mellan Kristendomen
och hedendomen. Man hade då att
gärna sig mot de makter, som
ville förhindra det nya Tempel-
tillkommet. Ögondomligt var, tillfog
man hävde sig sådana medel som
ju oss synes vara alldeles oföda.
Häga i ett sådant sammanhang
är att inte säga att i varje an-
märkt fall. När kyrkplatsen bestämt
och tornen till Tempelbyggnaden

vilagte skulle platsen invigas
så vi såg, att det första brande
djuret man mötte på vägen där off-
rades för detta ändamål genom att
brände begravas där. Där i Ber-
ga där man alltså kommit till
mötes med en fugga och detta
möte kostade henne att vi så
såg kvalfyllt affas. Fuggans
valnad blev sedermera den glosa,
som hade till uppgift att vaka
den flykten. Flyktbegäret och gra-
vare för nattliga aktiviteter.

8) De gamla rösgångarna,
vilka nu varit löda i 6-70 års tid,
hade också tillgifs att beakta om de
ta vägen. En man som var stolt

är ett sådant ämne och en jät-
tewall som vi på Söga Byggnads
berättade, att gossen snart kom
honem till mötes för att utmana
honem från den vilda platsen. Gossen
bilden en vanlig storsugga och
brade länge kvar som den tidens
gamla svenska prinsas hade.
Öggnen var stora och lysa starkt
röda. Huvudet var stort med långt
fryn och gossen gapade och var
vi ilken, att mannen blev rädd.
Han visste dock om på förhand,
vilka försiktighetsåtgärder han hade
att iakttaga under för handen
varande situation och dessa

Tillfreds han med resultatet, att han
lyckades undkomma Myrkögärd-
en och så vidare.

9) Om den fjärde som be-
graves på en Myrkögärd finnes
det en gammal folktro att denne
skall ha tjänstgjort som Myrkö-
gärd. Man förtärlar därför en
dag ingen gärna vilja bli den
fjärde som begravas på en myrkö-
gärd. I slutet 1926 invig-
des flera nya Myrkögärd. Detta
skedd avsked en äldre församling.
Man hade nog en aning om
att man skulle komma att få
en grav på den fjärde på den
nya Myrkögärd. Den sista tiden

han hade och därför uttalade han
sin sitt nöjdhetsfulla önskemål,
att han måtte få sin grav på
den gamla kyrkogården. Denna
begär blef emellertid inte befulld,
utan det gick som han misstänkte
att och på blev hans stoft det
första kist, som vigdes till den si-
sta vilan på denna gravplats.

10) Helkisten som ännu naturligt
vären är obekant här.

11) Psykothen, som i äldre
tid hade sin plats på kyrkvä-
gen, var en fuktskadeens symbol.
Alltså är här denna Redningskry-
st och i Berg uttrycket mot Kross.

som väl är en mera egentlig förtä-
ring på kyrkostorens förtäring.

12) Det var för det, att, när
en kyrka skulle byggas och le-
de ej medgränsades i grunden till
bygggrunden.

13) Det som skulle medgrä-
nas bestämdes på en sådant att det
frsta ej man väl i främmande
tillfälle måtte på vägen dit föga
tillfång och offrades levande. Det
var en vägen till kyrkan i staden,
som man vill det sådant. Men
da det blod var en sådant ej.
som kunde användas för detta an-
darnal känner jag ej. På de 800-
1000 år som försvann sedan dessa

riks riksdagen vil de meddelade
Mythoserna uppgående om detta för
länge sedan fallit i glömska.

14) Detta uppgående ände rum
i samband med grundläggningen
och i frågans om att utgjorde grun-
dens inriktning.

Enligt vad som förstås av
de gamla skulle nedgrävningen
vil uppgått om År. gamla
meddelade Mythos och i grunden
att Mythoserna uppgående om

15) Samband med nedgräv-
ningen var att offer skulle helga
platsen.

16) Nej!

17) Vil grundläggning av

M. 6443:19.

FOLKLIVSARKIVET
LUND

19

Ladugård brukade man för ofta
en gång i gården. Detta kallades
att ligga stötta till husstomten.
Sommaren 1903 revs en ladugård i Fall,
när en Storgård. I tomten byggdes
en utbyggnad från husets till tid, vil-
ken tydligen var utbyggnad som stötta
till tomten, var den gamla ladugården.
Den i slutet av 1700-talet uppfördes.
Man brukade också göra ett hål i
tröskeln till fähuset. I detta ned-
fäles sedan en infångad levande
orm, varefter hålet tillgrymtas med
en fräddub.

Det var för brukligt att vid
uppförandet av huset i en stuga

där inlägga en "Pörrigge" (sär. eller
flintiga) till skydd mot för- och
guld.

18) Personer som hade stus
med sina bröder gick i mitten
av följande och till slut som
en i brödet. I en god behåll
fall där i nästan jättens
att en levande sviga skulle begå
en under gårdens gamla vithed.
Man följde rådet och sågna vitt.
men berättade, att offret
var mycket skyddat och gjorde
på den en jättens intryck. När
man såg de som bjöts med jord,
berättade de en guldig och ännu

sedan det hade överlämnats till för.
den kunde man se huron det as-
betade och hängade för livet sin-
nan biden som och förhållande det
samma.

19) En ^{kvinn} "Mok" (Kärlgades som
nämns i detta hälsande, men hon
vilde på flera mils avstånd hävi-
gån och var sålunda inte nära.
Så de där apparaterna äro de samma.
Man utgjorde också offer gjals när
kända familier och var attän inte
hembesökten.

20) Besökten med byliga
redskapningar var att hämet äldst
komma hot mot den med bea-
tven i barygarden. Och vil husbyggen

M. 6443: 22.

FOLKLIVSARKIVET
LUND

21

att hämed ästid komma lycka
och frönd för den som där skulle
bo.

21) Ordet "grin" uttalas med
hög gr och högt i. Företag som
företagare: Myrhygrin är det
i konanmet grinda, ^{bedrunda} grinda. m.
m. (Vilken betydelse ordet har kan
jag inte uttala mig om. I H.
Bekräftingen grinda m. menas att ren-
nes kunnat är röd-vit fläckigt till
färgen.